

העתידין דר' דוד פסיג מדווח על העתיד

דוד פסיג, בעל תואר שלישי בחיזוי מאוני' מינסוטה שבארה"ב מתמחה בחיזוי טכנולוגי. דר' פסיג הוא חבר סגל בכיר באוני' בר אילן החוקר ומלמד עתידים טכנולוגיים שונים והשפעתם על החברה, הכלכלה וההון האנושי העתידי. דר' פסיג עוזר לארגונים לעתד את תהליכי קבלת ההחלטות בעזרת טכניקות חיזוי.

<http://www.passig.com>

אורסט מגזין למנהלים מצליחים — טור # 9 מרץ 2002

האם סין תקרוס?

למשטר בסין אין די זמן לחולל את הרפורמות הדרושות, לכן נותרו לו שתי ברירות

הממשל והעם הסיני חוגגים! ב-11 בדצמבר 2001, אחר מאמצים גדולים, סקטיקות, כיפוף ידיים ושכנועים, התקבלה סין כחברה בהסכם הסחר העולמי - [WTO](#). לדעת אנליסטים רבים, הכלכלה הסינית תהיה הכלכלה הגדולה ביותר על פני הגלובוס כבר בשנת 2010. אך, לדעת עתידנים שונים אין זה בטוח כלל שזהו העתיד הצפוי לנו.

לאמיתו של דבר, עולים עתה מעל פני השטח שתי ברירות העומדות בפני הפוליטיקאים הסינים כדי לשרוד את ההשלכות שההסכם יביא בכנפיו על המשטר והחברה בסין. הדברים הבאים מכוונים לאלה הרצים לעשות עסקים ולסכם חוזים עם הממשל הסיני – כולל החברה' בתעשיות הביטחוניות שלנו. כדאי שתקשיבו בקשב רב, ושלא תיתממו ללכת אחר גל ההבטחות השוטף את העולם העסקי הגורס שהדרך [לסין](#) רצופה זהב.

הברירה הראשונה היא לפרק את השיטה הפוליטית הקיימת בסין מאז מאו צ'יה טונג, כדי לעמוד במחויבויות שהמשטר לקח על עצמו. הברירה השניה היא להתעלם מהמחויבויות הנגזרות מההסכם עליו הם חתמו זה עתה ולסבול את זעם העולם שיתגלגל עליהם. האלטרנטיבה האחת קשה יותר מרעותה. בעוד זמן לא רב הסינים יצטרכו להחליט לאן פניהם מועדות. בכל מקרה הם עלולים לגרור את כולנו לעתיד בלתי יציב.

רפורמה או התרסקות

הסיכויים למימוש האלטרנטיבה הראשונה, אשר פירושה כי הפוליטיקאים יתחילו במהירות לעשות רפורמות מקיפות בשיטת הממשל הקומוניסטית ובמבנה החברה והדמוגרפיה הסיניים, הם אפסיים לדעת מומחים. אין כל אינטרס לשותפים בניהול העניינים במשטר הנוכחי לבטל את עצמם. הספר

[The Coming](#) , Gordon Chang, עומד על כך בספרו

[Collapse of China](#) כי הממשל הקומוניסטי של סין נמצא במסלול של התרסקות בעקבות חוסר השקט החברתי המבעבע מתחת לפני השטח בסין. לפי Chang, תהיה שנת 2005 שנה קריטית בסין אלא אם כן יטפל הממשל באתגרים שהסכם הסחר העולמי מציב בפני צורת הממשל והכלכלה הסיניים במהירות הבזק. לדעת Chang, אף אם המשטר היה מעוניין לגשת לרפורמות מקיפות של המבנה הארגוני שלו, לא נותר בידו די זמן כדי לטפל באתגרים שנגזרים מכך.

לכן, Chang, וכמוהו מומחים שונים, מזהים שני כוחות בחברה ובכלכלה הסינית המאיצים את מסלול ההתרסקות שהממשל הסיני החל בו. הכוחות הללו באים לידי ביטוי בשתי המגמות הבאות:

1. המגמה הראשונה היא המגמה הסוציו-

אקונומית. מבחינה סוציו-אקונומית מחולקת סין לשני אזורים שהפער ביניהם הולך ומעמיק. המשטר לא מוצא את העוז לטפל בדיכטומיה הכלכלית והתרבותית שיוצר פער זה. האזור האחד כולל בתוכו את המחוזות השוכנים לחוף האוקיינוס השקט ושורה

נוספת של מחוזות הנושקים להם ממערב. האזור השני כולל בתוכו את כל שאר המחוזות המערביים של אדמת סין הגדולה. התעשיות המפותחות וההשקעות בתשתיות מרוכזות באזור החוף. לעומת זאת, ככל שמעריבים לתוך המחוזות הפנימיים התשתיות דלות והכפרים מנותקים, ההשכלה מועטה, עיקר הפרנסה של התושבים היא מחקלאות פרימיטיבית, והדלות שלהם זועקת לשמים כתוצאה מכך. לדעת הבנק העולמי, ממוצע השכר השנתי באזור המזרחי הוא כ- \$2000 לנפש, ואילו באזור המערבי הוא כ- \$200 לנפש.

מיותר לציין, שבמצב כזה נעים מיליוני בני אדם לעבר הערים המזרחיות ויוצרים עומסים על תשתיות שממילא נמצאות מעבר ליכולת הקיבולת שלהן, ובהכרח יוצרות דלות ותופעות לוואי חברתיות אחרות. למשל, תושביה המקוריים של העיר המודרנית ביותר בסין—שנחאי—מחזיקים בתעודת תושב מיוחדת המקנה רק להם זכות לשירותים מוניציפליים, זכות בלעדית לקניית נדל"ן, ועוד. כל האחרים (אותם הם מכנים floating population) שמנינם מיליונים רבים—יש האומדים אותם במספרים הנעים בין 6 ל-8 מליון איש—נבצרים מהם זכויות רבות במדינה המוכנה לצאת למלחמה כדי להגן על ערכיה הקומוניסטיים/שוויוניים! האבטלה כבר יצרה הפגנות ענק במדינה שהצליחה לדכא כל שבב של התארגנות

2. המגמה השנייה היא המגמה הפוליטית.

החל מאמצע חודש ספטמבר 2000, עת

[אישר](#) הסנאט האמריקאי את

חברותה הרשמית של סין בארגון הסחר העולמי, ועד לדצמבר 2000, עת החתימה, הפעילה סין לחצים כבדים על חברי הארגון ובראשם ארה"ב כדי לכלול אותה ביניהם – על כל המשתמע מכך. בתמורה הם נדרשו לחתום על הסכמים של פתיחות כלכלית. הם הסכימו לעמוד בסטנדרטים אקולוגיים, להעניק זכויות לעובדים, להעמיד את המנגנונים הבירוקרטיים בשקיפות גבוהה יותר, ועוד. אך בכדי לעמוד בהסכמים עליהם חתמו הם יצטרכו לשנות את מבנה הממשל הקומוניסטי. מצד אחד הם מבקשים להגיע להישגים ביזמות תעשייתית, ובתחרות בשווקים פתוחים בינ"ל, ומצד שני הם מבקשים בכוח הזרוע לשמר את המוסדות השלטוניים והניהוליים במבנים ארגוניים המתאימים לכל היותר לכלכלה האגררית (חקלאית) של ראשית המאה ה-20. לדעת רבים, הסיכוי שלהם להצליח בכך עומד על 10-20 אחוזים. אם הם יצליחו לממש את מבוקשם הם יהיו הגאונים של הכלכלה החדשה של המאה ה-21.

התרסקות או התעלמות ממחויבויות

האלטרנטיבה השנייה המאיימת ביותר על הסדר העולמי היא הבחירה שלא למלא אחר הצד שלהם בהסכמים, על מנת שהמשטר ימשיך לעמוד על כנו. האינרציה של המשטר היא לשמר את בסיס כוחו. זה יונק מהשחיתות והפרוטקציוניזם המאפיינים את התעשייה הסינית. כשזה יבין שהוא לא מצליח לעמוד באתגרים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים שנגזרים מהסכמי הסחר, לא תוותר בידו שום ברירה אלא להתעלם, להתכחש או להערים על השותפים להסכם.

עוד בספטמבר 2000, בתהליך האשרור של ההסכם ע"י הסנאט האמריקאי, הטענה הכבדה ביותר כנגד האשרור הייתה כי אין סיכוי שהסינים יעמדו במחויבויות שהם מוכנים לקבל על עצמם. הרפובליקנים טענו כי ההסכם אתם הוא מהלך של כשלון ידוע מראש, וכי הוא יגרור את המדינות האחרות החברות בהסכם לשוקת שבורה בבא העת. הקול שהכריע את הדיון היה של הדמוקרטים אשר טענו כי אל לה לארה"ב לסגור את הסיכוי שנוצר להכניס את האומה הגדולה והחשובה הזו

היום, ברוח האופטימיות הנושבת מהישג ההסכמה גופא, הרבה מוצאים עצמם בריצת אמוק לעבר סין, בתקווה לקצור חלק מנתחי השוק הענק והמבטיח הזה. מתי מעט שועים לפעמוני האזהרה שמצלצלים. וחבל.

לפני סיום

כדאי לדעת. לאחרונה התפרסמה תחזית על ידי העתידן הכלכלי [Harry Dent](#) אשר עדיין לא באה למודעות הציבור באמצעי התקשורת ההמוניים. אם מישהו מכם קושר את עתידו בסין, אנא קראו אותה לפני שאתם ממשיכים בעיסוקיכם. בדו"ח מיוחד שזה עתה הוא פרסם ([The Terrorist Attack - www.hsdent.com](http://www.hsdent.com)) הוא מתאר את העימות הבין גושי הבא שיפרוץ בין הגושים הכלכליים הגדולים – ארה"ב ורוסיה בראשם – מחד, וסין מאידך. Dent מזהה את נקודת המשבר בין הגושים לקראת סוף העשור השני של המאה הנוכחית – 2020!